

DRIVEN AV **KÄRLEK**

Arn – snart i en domkyrka nära dig

Göteborg 28 november 2007

Skara 29 november 2007

ARN MAGNUSSON har aldrig funnits. Men historien om honom är sann. I Jan Guillous böcker får vi inblickar i religionens roll för formandet av det Sverige som vi känner. Dessutom kan samtalen som förs i böckerna mellan kristna och människor av annan tro utmana oss i vår tid.

Arn var driven av sin tro och sin kärlek. Vad är vi drivna av?

I december kommer den första filmen om Arn Magnusson. Det är Sveriges största filmprojekt genom tiderna. Kulisser från inspelningen kommer att sparas, och tillsammans med kyrkor och ruiner kring Skara kommer dessa att utgöra turistmål under många år framöver.

Vilken roll kan Svenska kyrkans församlingar spela i samtalen om filmen?

Visionen av ett helt nytt samhällssystem

Den korsridare från trakten runt Skara som jag skall berätta om måste vara en typisk representant för sin tids kristna tro. Hos honom får inte finnas något tvivel, ingen tvekan om vad som är rätt eller fel i kriget mot de otrogna, därvidlag måste han vara lika fast övertygad som en ledarskribent i Dagens Nyheter i vår tid.

Medeltiden var en dynamisk tid av utveckling och stora förändringar, särskilt i det blivande Sverige. Med alltfler resande munkar och tidiga handelsmän färdades idéerna snabbare. Och de viktigaste budbärarna uppe i det yttersta Norden var utan tvekan kyrkans folk, munkarna. Den förändring som kom med dessa kristna pionjärer var, som jag kunnat föreställa mig den, inte främst liturgisk. Det var snarare en vetenskaplig, teknisk och ekonomisk förändring som kristendomen förde med sig. Man började så vite på både hösten och våren. Man skapade en ny ekonomi av spannmålsöverskott, räknade om det först i tunnor säd och saltat fläsk och senare i mynt.

Vattenkraften förvandlade det som varit varje gårds husbehovsarbete till en mindre

industri – och snart blir tvister om tillgång till vattenkraft ett av den svenska Medeltidens dominerande juridiska problem. För att skapa ordning i en expanderande ekonomi behövdes ordnad byråkrati och därmed en byråkrati med våldsresurser, början till en statsbildning.

När kristendomen kommer till Sverige är det alltså mycket mer än en religion, det är visionen av ett helt nytt samhällssystem. Det är modernitet och utveckling och det blir snart dags att släppa slavarne fria. Inte

bara för att de har en själ enligt kristen uppfattning utan kanske mer av ekonomiska anledningar. Man tjänar sannolikt mer pengar på deras arbete om man håller dem som arrendatorer än som slavar.

Kristendomen innebär en revolution i det primitiva nordiska stamsamhället, och det är snarare det man bör ta fasta på än allehanda föreställningar om att det i teologiskt avseende var en religion starkt uppblandad med äldre tiders vidskeplighet och naturreligion. Ser vi bakåt i tiden så gäller det att inte göra det med nutidsmänniskans historiska arrogans. Idag är vår tro svag – själv är jag inte troende – och vi kan ha svårt att föreställa oss den kristne korsridarens fundamentalistiskt orubbliga tro på sin Gud. Men då bör man ställa sig två frågor.

För det första. Vad var alternativet?

Det var Oden, Tor och mörker.

För det andra. Hur hade jag själv blivit om jag fötts 1150?

Förhoppningsvis en människa som insåg att kristendomen var det nya stora projektet som pekade fram mot en bättre värld.

Därför beslöt jag att göra min korsrid-

Sofia Helin spelar rollen som Ceclia.

Arn väcker frågor in i vår tid

1 • Arn och Cecilia var drivna av sin kärlek till Gud och varandra. Vad drivs människor av idag?

2 • Arn och Cecilia trodde på sina uppdrag och var trogna sina uppgifter. Var hittar vi liknande engagemang idag?

3 • Arn och Saladin hade förtroende för varandra, trots att de var fiender på slagfältet. På vilka sätt kan förtroende skapas mellan grupper som är olika varandra?

4 • Tempelriddarnas uppgift var att skydda pilgrimer som besökte heliga platser. Vilka pilgrimer och heliga platser finns idag?

Vägar till fördjupning

1 • Pilgrimsvandra i Arns fotspår, för alla åldrar. Information på www.svenskakyrkan.se/skarastift

2 • Fördjupande böcker finns att tillgå på Läns museet i Skara. www.arnmagnusson.se

3 • Församlingar och grupper kan köpa böckerna om Arn till specialpris (15 kr/st). Kontakta mikael.ringlander@svenskakyrkan.se

4 • Vandrigen och resan är gamla teman i vår kristna tro. En aktuell introduktion till kristen tro finns i *Steg på vägen. En katekes för vår tid*. Kan beställas på www.verbum.nu

dare till en man av ren och orubblig tro, en sorts pastisch på den enda egentliga litteraturen från hans egen tid, helgonlegenderna.

Huvudsaken med berättelsen om Arn Magnussons äventyr i det Heliga Landet är förvisso att berätta om hur det kunde ha blivit fred, hur starka krafter på båda sidor, Saladin på den ena och Tempelriddarna, Johanniterorden (en liknande organisation) och de permanenta frankiska kolonisterna på den andra sidan, var nära att nå en kompromiss som skulle ha ändrat historiens lopp. Men sådan försätlig toleranspropaganda och antikrigshets måste byggas in i en bra berättelse. Vem skulle annars tycka om att läsa den?

Det var med sådana män, samtliga arabisktalande vid mötena, som Saladin förhandlade om fred, om en historisk kompromiss där man kunde upprätthålla den fredliga handel som gynnade alla parter, men samtidigt kom överens om att göra Jerusalem till en internationell stad där alla religioner skulle få finnas sida vid sida.

JAN GUILLOU

Ett laddat möte mellan Saladin (Milind Soman) och Arn (Joakim Nätterqvist).

PROGRAM

Klockan 17.30

Riddarkortege genom staden.

Från kl. 18.00

Riddarna finns på Domkyrkoplan.

Klockan 18.30

Programmet inne i Domkyrkan inleds. Där visas för första gången klipp från den kommande storfilmen om Arn.

Medverkande: Jan Guillou, Maja Hagerman, biskoparna Carl Axel och Erik Aurelius, Sheik Abdul Rashid Mohammed, Heélena Axelsson Eriksson, Dag Tuvelius, Nadja Jebriil, Salvekören från Varnhem, Infensus Riddarförening.

Programmet genomförs i Göteborg den 28
och Skara den 29 november.

OBS! Ingen föransmälan!

ARRANGÖRER

Svenska kyrkan

Kultursamverkan Svenska kyrkan

Teologiskt Forum – Göteborgs Domkyrka

Piratförlaget, Magasinet Existera, Sensus

Skolkyrkan i Göteborg, Svenska Kyrkans Unga, Sveriges unga muslimer

Göteborg International Film Festival

Kultur & Näringsliv, Innerstaden

Mer info på: www.kultursamverkan.se

Foto: Magnus Laupa, Erik Aavastmark/Svenska Filminstitutet